

МИ
МИЛАН ПРВИ
ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ И ВОЉИ НАРОДНОЈ

КРАЉ СРБИЈЕ

ПРОГЛАШАВАМО И ОВЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА
РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО :

ЗАКОН О ЖАНДАРМЕРИЈИ

I. Општа опредељења.

Чл. 1.

Жандармерија је орган државних полицијских
власти за одржање реда, спокојства и сигурности у
земљи, за извршивање наредаба полицијских власти,
за гоњење кривца, и за чување граница.

Чл. 2.

Жандармерија је саставни део војске сталног
кадра.

При ступању у жандармерију, жандарми полажу
заклетву, која је прописана за војнике сталног ка-
дра. Према томе, они као и ови подпадају под во-
јену дисциплину и војено судство, по одредбама дис-
циплинске уредбе и војено судског законника.

Чл. 3.

Жандармерија као део војске долази у буџет војеног министарства.

Чл. 4.

Према своме задатку и спреми, жандармерија се дели на пешадијску и коњичку.

Чл. 5.

У жандармији има: официра, подофицира и редова.

Чл. 6.

Жандармеријски официри унапређују се по својој струци, а полажу испит за извесне чинове.

Програм испита за официрске чинове утврђује се Краљевском уредбом на предлог министра унутрашњих дела и војног.

Но они жандармеријски официри, који су полагали испите по горњем програму, па желе да се преведу у стални кадар, дужни ће бити претходно да положе испит из свега онога, што је за њихов чин и претходеће официрске чинове у сталном кадру прописано, а нису у жандармерији полагали.

Чл. 7.

За подофицирске чинове не полажу се испити у жандармерији. Но кад жандармеријски подофицир жели да пређе у стални кадар, онда је дужан претходно да положи за свој чин и за претходеће официрске чинове испит, који је у сталном кадру прописан.

Чл. 8.

У оскудици жандармеријских официра, употребљаваће се и преводиће се у жандармерију и официри из војске. Они тада полажу испит прописан за жандармеријске официре. Овако употребљени или преведени официри из војске прелазе на буџет жандармеријски.

Жандармеријски официри имају све принадлежности коњичких официра војске.

Чл. 9.

Бројно стање жандармерије утврђује се буџетом, а њену формацију утврђује Краљ уредбом на предлог министра унутрашњих дела и војног.

Чл. 10.

Жандармерија као део војске по унутарњој организацији својој стоји под министром војним, а као орган јавне безбедности она је под министром унутрашњих дела и његових органа. Односи према војним и према грађанским властима у смислу овог законског прописа, као и правила за вршење жандармеријске службе определиће се Краљевском уредбом на предлог министра унутрашњих дела и министра војног.

Чл. 11.

У састав жандармерије улазе привремено и кад је потреба за јавну безбедност и општински пандури, као општински органи за јавну безбедност. Но то

бива само по налогу државне полицијске власти. У прилика употребе долазе под власт жандармеријских заповедника.

Они тада подлеже свима службеним прописима које вреде за жандармерију.

II. Попуњавање жандармерије.

Чл. 12.

Жандармерија се попуњава из добровољаца. Првенствено право имају подофицири активне војске и другог позива и писмени.

Но да ко у опште буде примљен у жандармерију треба:

1. да је српски грађанин;
2. да је доброг владања и понашања, што треба да посведочи војничка исправа за оне, који се непосредно из војске јављају, и општинско уверење за оне, који долазе из грађанства;
3. да је нежењен или удовац без деце;
4. да није млађи од 25, нити старији од 35 година;
5. да је потпуно способан за војну службу према прописима за стални кадар.

Чл. 13.

Служба у жандармерији траје 3 године. Ко хоће да понови свој рок службе дужан је на 1—2 месеца раније да се јави свом претпостављеном, који ће дати мњење само за оног, који је добар и поуздан у слу-

жби. Но кад жандарм понови рок, дужан је на овоме служити најмање годину дана.

Чл. 14.

Жандарми и жандармеријски подофицири иступају из жандармерије:

1. Кад одслуже свој рок службе (чл. 13).
2. Кад се отпусте, било као телесно или умно неспособни за жандармеријску службу, било као неваљали.
3. Кад буду осуђени због преступа или злочинства.

Чл. 15.

Докле су жандарми у жандармерији не позивају се на вежбања активне војске и другог позива, али се према годинама воде у њиховим списковима.

III. Принадлежности жандарма.

Чл. 16.

Жандармеријски подофицири и редови имају ове принадлежности:

1. Плату.
2. Наоружање с оружним прибором и муницијом.
3. Одело.
4. Спрему и прибор.
5. Сместиште.

Чл. 17.

Плата се дели на систематичну и додатке. Систематична плата једнака је за поједине чинове и

звања, а додаци су двојаки: 1. коњички за исхрану и куповину коња, и 2. лични за храну жандарма.

Чл. 18.

Систематична плата и додаци за разне видове жандармерије ови су:

Редни вроД	ЧИНИЗВАЊЕ	ГОДИШЊЕ		
		СИСТЕМАТИЧНА ПЛАТА	ДОДАТАК НА КУПОВИНУ И ИСХРАНУ КОЊА	ДИНАРД
		ЛИЧНИ		
1	Наредник	450	460	400
2	Поднаредник	400	460	360
3	Каплар	320	460	360
4	Значар и редов	260	460	290

Чл. 19.

Жандармеријски подофицири и редови улажу од своје плате у инвалидски фонд као и војници сталног кадра, и услед тога имају право на потпору из инвалидског фонда по постојећим прописима о томе.

Чл. 20.

Кад жандарм болује у државној војеној болници, онда за издржавање, лечење и неговање плаћа по 50 пара динарских дневно. Но ако се је разболео

или обрањио вршећи службу у потерама зликоваца, хајдука и кријумчара, онда не ће плаћати ништа, већ ће трошак пасти на жандармеријски буџет.

Чл. 21.

Кад жандарми спроводе кривце из једног места у друго, а тако исто и кад се премештају, добијају по два динара дневно у име путних трошкова, а ако им се да подвоз у натури, онда 1 динар дневно. Њихов путни трошак пада првенствено на терет кривца, па ако се нема откуд наплатити, онда на терет „издржавања сиротних апсеника и њихових спроводника“ при министарству унутрашњих дела. За све друге службе, ма биле и ван места редовног становаша, не добивају никакву накнаду.

Чл. 22.

Наоружање с оружним прибором и муницијом, одело, спрему и прибор коњски, прописује Краљ уредбом на предлог министра војног, а у споразуму са министром унутрашњих дела.

Ако жандарм што год од овога упропasti, било небрежењем, отуђивањем, или утажом, наплатиће се од његове плате и имовине.

Коња наставља сам коњички жандарм, који треба да одговара пропису за јахаћег коња у војсци.

Чл. 23.

Сместиште, т. ј. стан, огрев и осветљење добијају жандарми такође од државе, а исплаћује се из

жандармеријског буџета. Сместиште добијају жандарми у истој количини као и војници сталног кадра.

Чл. 24.

Кад жандарм. одељење станује у месту, где има војске сталног кадра, и где ова добива храну и фураж или поједиње артикли ових из слагалишта, ту ће се ови и жандармерији издавати и наплаћиваће се од личног додатка према цени коштања.

Ако у месту нема војске сталног кадра, а жандармеријско одељење станује дуже време, онда ће се из њиховог личног додатка заједнички набављати храна и фураж. Колико ће се у тој цељи свакоме од личног додатка одбијати одређује се прописом министра унутрашњих дела и војног, а на основу пижачке цене.

IV. Награде жандарма.

Чл. 25.

Жандарми се награђују: јавном хвалом, повишицом на рокове и новчаном наградом за особите случајеве.

Чл. 26.

Годишња повишица на рокове ова је:

После	3	године	службе	96	динара
"	5	"	"	144	"
"	10	"	"	192	"

Чл. 27.

Награда је за особите случајеве, кад жандарм

ухвати кривца који је што покрао, било државно или приватно, или кад у опште покаже особиту ревност у вршењу службе своје.

Количину награде одређује министар унутрашњих дела, а плаћа се из партије одређене за хватање и утамањивање хајдука.

V. Однос жандармерије у служби.

Чл. 28.

Жандармерија врши своју службу по наређењу претпостављене власти и само у границама закона и законских наредаба.

Чл. 29.

Жандарми су дужни у својој одређеној дужности одржавати јавну безбедност, па ма то било скопчано са опасношћу живота њиховог.

Чл. 30.

Ако жандарм не би хтео, било због опасности за свој живот, или иначе, дати заштиту нападнутоме, или се не би умешао за повраћај реда — казниће се по одредбама војно-судског закона.

Чл. 31.

Сваки пак коме се жандарм, вршећи службу своју, обрати, дужан је да га послуша или позиву његовом да следује.

Чл. 32.

Ко нападне жандарма у његовој дужности ка-

зниће се по кривичном закону (види § 93. кривичног закона).

Чл. 33.

Жандарм, при вршењу своје дужности, може употребити своје оружје само кад је потребно:

1. Да одбије од себе или од другог лица управљени удар.
2. Да савлада отпор, који се на леп начин не може савладати; и
3. Да предупреди бегство опасних злочинаца, кад се то не може друкчије учинити.

Чл. 34.

У кривичним делима, где је жандармерија радила у име јавне безбедности, вероваће се њеним исказима и то у иступним делима по § 35. полицијске уредбе, а у осталим кривичним делима по кривичном поступку.

Чл. 35.

Ближа опредељења о односу жандармерије у служби прописиваће се Краљевском уредбом и правилом, које ће прописати министар унутрашњих дела у споразуму са министром војним.

VI. Прелазно наређење.

Чл. 36.

Опредељења за рокове службе вреде и за досадашње жандарме и чуваре јавне безбедности.

Чл. 37.

Овај закон ступа у живот од дана кад га Краљ потврди, и кад се обнародује.

Укидају се пак из закона о устројству управитељства вароши Београда од 11 јулија 1860 године §§ 36 до 65 закључно, Зборник XXXVII страна 171., а тако исто све оно што би овом закону било противно.

Препоручујемо Нашим министрима, унутрашњих дела и војном, да овај закон обнародују и о извршењу се његовом старају; властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

11 јуна 1884 године,
у Нишу.

МИЛАН с. р.

(М. П.)

Видио и ставио државни печат,
чувар оружавног печата,
министр правде,

Дим. Маринковић с. р.

Министар унутрашњих дела,
Ст. Новаковић с. р.

Министар војни,
почасни ађутант Њег. Величанства
пуковник,

Јован Петровић с. р.